

למורה

זיכרון בסלון זו יוזמה חברתית שמבקשת למחזק על זיכרון השואה חי ורלוונטי ולאורך השנים הפכה להיות מסורת ישראלית. בכל שנה בערב יום הזיכרון לשואה ולגבורה מתכנסים 2 מיליון איש בארץ ובעולם למפגשי זיכרון בסלון. לקראת יום הזיכרון הקרוב אנחנו מזמינים אתכם לצאת עם התלמידים למסע בין שירי 'פסקול שני' ולהכיר אותם לזיכרון השואה מנקודת מבט של בני הדור השלישי והרביעי ודרך השירים שכתבו.

פסקול שני הוא אלבום מוזיקלי, שיצא לקראת יום הזיכרון לשואה ולגבורה 2023. האלבום, בהשתתפות מגוון רחב של יוצרים ישראלים: מוזיקאים, מעבדים ומפיקים, כולל 14 שירים חדשים מקוריים, שכתבו מהעבר לעיניהם של בני הדור השלישי, והשראת סיפוריהם וחוויותיהם האישיות של ארצי שאה עמם הם נפגשו במפגש קרוב ואינטימי.

המערך הוא נוסף להנגיש את זיכרון השואה לתלמידי היסודי דרך שירי הפסקול. נצלו עם הילדים את מילות השיר ודרך המילים לסיפור של חנה. אנחנו מזמינים אתכם להאזין לשירי פסקול שני ביוטיוב ובספוטיפי ולראות את הסיפורים מאחורי השירים. מצרפת כאן הצעה ללמידה משמעותית ומעמיקה על השיר 'פרפר' לתלמידים.

המלצה

מערך שיעור אחד לא נצליח לצלול לסיפורה של חנה. אנחנו ממליצים להקדים את השיעור הזה עם קריאה של סיפורה של חנה, או צפיה בעדות

זיכרון בסלון לילדים - סיפורה של חנה גפריה לצפייה לחצו כאן

ספר הילדים - רציתי לעוף כמו פרפר לצפייה לחצו כאן

להרחבה על הפרויקט - כתבה מחדשות 2 על הפרויקט לצפייה לחצו כאן

פרפר - אליאנה תדה, בניה ברבי, כרקוקלי, פטריק סבג

הסיפור מאחורי השיר לצפייה לחצו כאן

האם אפשר לכעוס על השורדים השותקים? האם מותר לבוא בטענות לאלה שלא העבירו לדור הבא את החוויות שלהם? לשורדים שהשאירו אותנו עם שתיקה מלאת משמעות - מלאת נוכחות כשהיא באה יחד עם השורדים - אבל אובדת בחלל הדורות לאחר שהם ילכו?

אליאנה, בניה, פטריק, ולירון וטלי כרקוקלי שיתפו סיפורים מחייהם האישיים בהם נתקלו בסירוב הזה של סבא וסבתא והתסכול עבורם שהגיע איתו.

השיר "פרפר" נכתב בהשראת עדותה של שורדת השואה חנה גופרית, שהיא דווקא החליטה לא לשתוק - ומדברת גם בשיר. היוצרים סיפרו כי "התמלאנו השראה כשחנה סיפרה שכשהתחבאה יחד עם אימה בתוך ארון במשך חודשים ארוכים, היא דמיינה שהיא פרפר שעף מעל לעיירה שלה ופוגשת את כל החברים מן העבר."

כי בסוף, כמו הפרפר - לפעמים אנחנו גולם, לפעמים אנחנו מעופפים - אבל תמיד, בתוך עצמנו, אנחנו חופשיים.

פתיחה (10 דק')

נשאל את הילדים על המוסיקה בחייהם - נכתוב את התשובות על הלוח
*נבחר שאלה או שתיים.

- מתי אנחנו שומעים מוזיקה ?
- האם יש מוזיקה שמשמחת אותי ?
- האם יש מוזיקה שהופכת אותנו להיות עצובים?
- האם מוזיקה עוזרת לי להתמודד עם דברים או רגעים בחיים?

שואלים את התלמידים איזה שירי שואה הם מכירים ומתי נכתבו?
כתבו את התשובות על הלוח, נסו להבין עם הילדים האם באמת מדובר בשיר שנכתב
על תקופת השואה או שאנחנו פשוט 'רגילים' לשיר אותו בימים עצובים

*למורה: המטרה היא להראות לתלמידים את מאחורי הקלעים של הפרויקט פסקול שלישי - למה הפרויקט הזה
נוצר? מוזיקה זה דבר משמעותי בחיינו ומוזיקה מתחדשת כל הזמן בהתאם לתקופה, אבל בשירי זיכרון השואה לא
היה חידוש ולא הייתה המשכיות של הדור השלישי שיגיד ויזכור דרך המוזיקה עד הפרויקט הזה.
במידה והתלמידים לא מכירים שירי יום הזיכרון לשואה - אפשר רק לשאול את השאלות.

ניתוח משותף של השיר (15 דק')

נספר לילדים קצת על חנה: חנה הייתה ילדה קטנה בזמן השואה בפולין. היא הייתה עם אמא שלה
בזמן המלחמה והן שתיהן התחבאו בבית של אנשים נחמדים וטובים מחוץ לגטו בורשה שבפולין.
בכל פעם שנכנסו אורחים לבית, חנה הייתה צריכה להיכנס עם אמא שלה לתוך ארון ולהישאר
בשקט - כדי שלא יגלו שהן בבית. בכל פעם שנכנסה חנה לארון היא דמיינה שהיא פרפר.

רואים את הקליפ של השיר ומחלקים גם את המילים (בנספח) - לצפייה בקליפ המלא

מבקשים מהתלמידים לשתף -

- כיצד השיר גרם לכם להרגיש? מה התחושות שלכם? (להתייחס למוזיקה)
- מה המשפט שהכי אהבתם בשיר ?
- למה אתם חושבים שחנה דמיינה דווקא שהיא פרפר?
- מה הדימוי לפרפר גרם לחנה להרגיש?

מקריאים מתוך הספר של חנה "רציתי לעוף כמו פרפר" (15 דק')

"כשהתחבאנו בדירת משפחת סקוברונק, אסור היה לאיש לדעת שאמא ואני גרות במקום. לכן
כשאורחים ביקרו בדירה, אמא ואני היינו מסתרות בתוך ארון הבגדים.
פעם הגיע אורח בהפתעה. אמא ואני לא הספקנו להגיע לארון, ונכנסנו לתוך ארגז הפחמים. גברת
סקוברונק ישבה על המכסה, עד שהאורח הלך.
לפעמים היינו יושבות שעות בתוך הארון, לא זזות ולא מוציאות הגה מפינו.
בתוך ארון הבגדים, הייתי מדמיינת שאני גמד קטן ביער, לבוש בבגד כחול וכובע אדום עם פונפון.
ואני מטיילת בין הפרחים, שותה טל ומזהה כל פרח על פי הריח שהוא מדיף..."

דיון:

- כיצד הדמיון עזר לחנה להתמודד עם הקושי?
- מתי אתם מדמיינים? האם גם לכם הדמיון עוזר?

סיכום (5 דק')

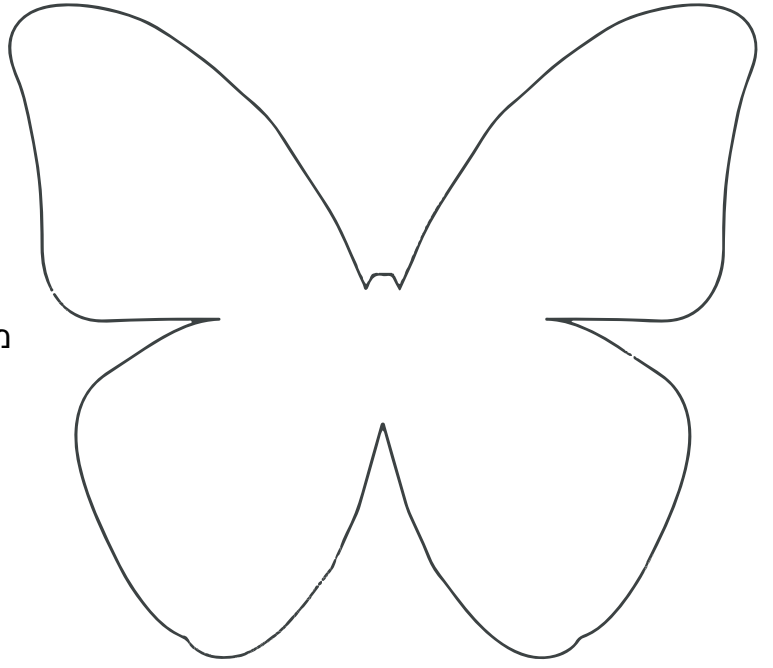
כשחנה דמיינה, היא דמיינה את החיים ואת העולם שהיא רצתה לחיות בו. הדמיון נותן תקווה
ושאיפה למשהו טוב יותר.
לסיכום אנחנו ממליצים לעשות עבודת יצירה עם הילדים.

ציוד נדרש

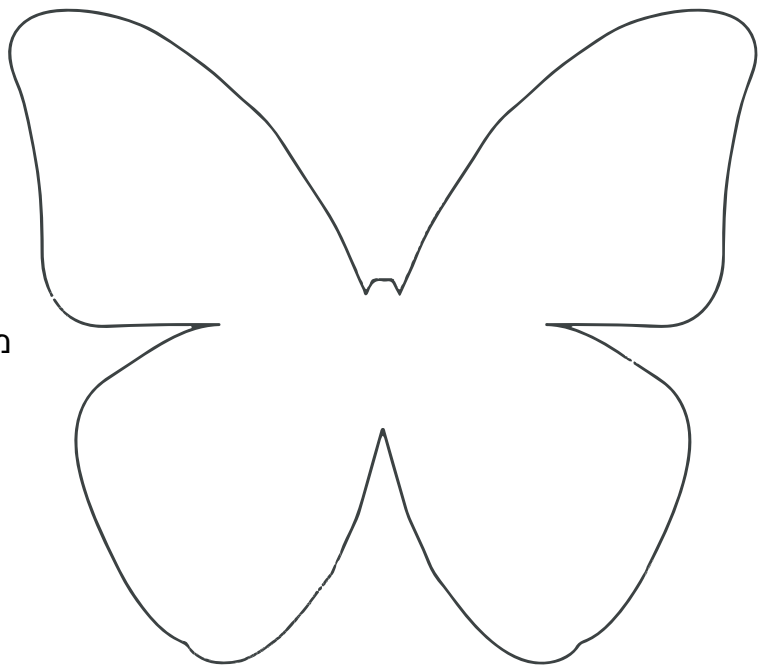
מקרון, מחשב, שיר מודפס, פרפרים דפים וטושים

חלקו גזירי פרפרים בכיתה ובקשו מהתלמידים לכתוב על הפרפר - מה עוזר לי לחשוב עליו
כשאני מפחד \ עצוב. מה אני אוהב לדמיון כשקשה לי.

מה אני אוהב לדמיין כשקשה לי.

מה אני אוהב לדמיין כשקשה לי.

פרפר

אליאנה תדהר, בניה ברבי, נרקוקלי, פטריק סבג

תפסיק לשמור בבטן פירורים קטנים של זעם
עשית כבר ת'דרך בשביל מה יש את הפעם
דבר אליי, תראה אותי
ספר לי, אני כאן

חלאס עם השקט בשביל מה יש את הרעש
גם אמא מתפוצצת איך הלב שלה הר געש
דבר אליי תראה אותי
ספר לי אני כאן

רצית להיות פרפר
יכול היה להיות נחמד
חי אולי ליום אחד
אבל איזה יום, איזה יום, איזה יום

בתוך כל הייאוש, אתה חבר של התהום
שכחת מה זה בית, רק נשאר לך לחלום
דבר אליי תראה אותי
ספר לי אני כאן

אולי בהפסדים שלך איבדת קצת ממך
הניצחון הכי יפה יושב עכשיו מולך
דבר אליי תראה אותי
ספר לי אני כאן

רצית להיות פרפר
יכול היה להיות נחמד
חי אולי ליום אחד
אבל איזה יום, איזה יום, איזה יום

יום יום שעה שעה
רודף אותי שורף אותך
כאב כאב
הולך איתי
שלך שלי, שלי שלך
אנ'לא מפסיק, זה לא מפסיק
תראה אותי, תראה אותך
תפסו אותי, שברו אותי
תנסו אותי, אנ'לא בוכה

פרפר

אליאנה תדהר, בניה ברבי, נרקוקלי, פטריק סבג

תפסיק לשמור בבטן פירורים קטנים של זעם
עשית כבר ת'דרך בשביל מה יש את הפעם
דבר אליי, תראה אותי
ספר לי, אני כאן

חלאס עם השקט בשביל מה יש את הרעש
גם אמא מתפוצצת איך הלב שלה הר געש
דבר אליי תראה אותי
ספר לי אני כאן

רצית להיות פרפר
יכול היה להיות נחמד
חי אולי ליום אחד
אבל איזה יום, איזה יום, איזה יום

בתוך כל הייאוש, אתה חבר של התהום
שכחת מה זה בית, רק נשאר לך לחלום
דבר אליי תראה אותי
ספר לי אני כאן

אולי בהפסדים שלך איבדת קצת ממך
הניצחון הכי יפה יושב עכשיו מולך
דבר אליי תראה אותי
ספר לי אני כאן

רצית להיות פרפר
יכול היה להיות נחמד
חי אולי ליום אחד
אבל איזה יום, איזה יום, איזה יום

יום יום שעה שעה
רודף אותי שורף אותך
כאב כאב
הולך איתי
שלך שלי, שלי שלך
אנ'לא מפסיק, זה לא מפסיק
תראה אותי, תראה אותך
תפסו אותי, שברו אותי
תנסו אותי, אנ'לא בוכה